קדושת לוי — קדושה ראשונה

ואבאר על קריאת שם חנוכה והנה כפי פשוטו היה לקרוא גם פורים חנו י"ד. ואתן טעם לשבח לדברי חז"ל שקראו אותו חנוכה. גם צריכין ליתן טעם למה קבעו לקרות מגילת אסתר לפרסם הנס שבימי מרדכי ואסתר, ולא קבעו לקרות מגילה לקרות הנס של מתתיהו בן יוחנן כהן גדול ושל יהודית אשר עשה להם השם יתברך במלכות יון הרשעה, כי הלא ידוע כי מנינן מתשרי השנה ובתחלה חנוכה ואחר כך פורים ואחר כך פסח ואח"כ שבועות. והנה הלא ידוע שכל הנסים וכל ההארות שנתגלה בימים קדמונים מתגלה בכל שנה ושנה. כגון בחנוכה, הנס של חנוכה והחסדים שהיה למתתיהו בן יוחנן כהן גדול כאשר אנו מדליקין הנרות של חנוכה. ובפורים, מתגלה הנסים והחסדים שנתגלה בימי מרדכי ואסתר וכן נתגלה בכל שנה ושנה. וכן ההארה דבשבועות, נתגלה בכל שנה ושנה קדושת מתן תורה. וכן בראש השנה, נתגלה ההארות בריאת העולם כמבואר בכתבי האר"י ולכן התקינו הברכה שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. ועיין בט"ז בסימן תרפ"ב ס"ג סק"ה שהוקשה לו על הנוסח בזמן הזה ועיין שם שמביא בשם לבוש הנוסח ובזמן הזה:

אבל לי הפעוט והצעיר נראה לי כפשוטו, דהנה צריכין להבין למה עשאו יום טוב וקבעו בהלל ובהודאה על הנס דשמונת ימי חנוכה ודפורים, ולא עשאו יום טוב ביום מלחמות סיסרא וביום מלחמות סנחרב אשר היה נס גדול שרצה האל יתברך לעשות חזקיהו משיח וכו', וביתר נסים שבכל יום. אלא הנס שראו אבותינו ונביאים הקדמונים ואנשי כנסת הגדולה שעשה גם כן פעולה במעשינו הטובים שאלו החסדים נתגלה בכל שנה ושנה ובכל דור דור ומאירים אלו הנסים לפי גודל מעשיהם אשר עשו הקדמונים שיתגלה תמיד עשאום יום טוב כגון חנוכה, ופורים, ושלש רגלים, אבל במלחמות סיסרא וסנחרב וכדומה להם ראו הקדמונים שלא היה כח בידם שיתגלה זה ההארה לזה הנס והחסדים ההמה בכל דוד ודור ובכל שנה ושנה לכן לא עשאום י"ט. וזה היה כונת אנשי כנסת הגדולה שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, כלומר שאלו החסדים והניסים וההארות שהיו אז בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול נתגלה עד עכשיו בזמן הזה. וגם בנוסח דעל הנסים נאמר גם כן ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה, ולכאורה תיבת ופורקן כהיום הזה אין לו הבנה. ולפי עניות דעתי יתכן לומר, כלומר שכהיום הזה הפורקן והתשועה שהיה אז בימים ההם בימי מתתיהו כו'. וזהו לשנה אחרת עשאום י"ט וקבעום בהלל ובהודאה, כלומר שקבעו שאלו ההאדות והנסים והחסדים יהיו תמיד ובזה אנו ממשיכין ההארה תמיד בכל זמן וזה קבעום כלומר שקבעו אותם בכל דור ודור ועוד נבאר אי"ה:

והנה דע שעל ידי הניסים ניכר לעין כל שהעולם הוא מחודש ושיש עילת כל העילות אשר חדש את עולמו ושכל העולמות מחודשים חוץ ממנו יתברך שמו כמבואר בטור על קידוש זכר ליציאת מצרים וברמב"ן בחומש בהרבה מקומות ובפרט בסוף פרשת בא וביתר מקומות, מבואר שעל ידי

הנסים ניכר לעין כל שהעולם מחודש. וידוע שכל מה שניכר בעולם של מטה גם בעולמות העליונים עושין כך רשימה וגם בעולמות העליונים השמחה של התחדשות וחנוכה הוא לשון החדשות כמו מזמור שיר חנוכת הבית. (תהלים ל, א) וכיון שע"י נתגלה לעין כל שהעולם מחודש ובחינות התחדשות העולמות העליונים לכן נקרא חנוכה, לשון התחדשות. וגם נקרא חנוכה, כידוע שכל הטובות של כל השנה נכתבו ונחתמו בראש השנה ויום הכיפורים ובשמיני עצרת ומתגלה בכל יום ויום כאשר אבאר בסודות ראש השנה בס"ד, ובחנוכה מה שנחתם בראש השנה ויום הכיפורים החסדים של חנוכה שהמה קבועים תמיד כמו בזמן מתתיהו וכו', ובפורים, נתגלה החסדים מה שנחתם בר"ה ויה"כ ושמיני עצרת החסדים של פורים וכן של פסח, ושל שבועות, וההארה ראשונה של כל השנה אחר ר"ה וי"כ ושמיני עצרת הוא חנוכה, שעדיין לא היה שום י"ט מש"ע, לכן נקרא חנוכה לשון התחלה, וראשון של דבר נקרא חנוכה, כאשר כתבנו למעלה לשון חנוכת הבית, והוא ההארה ראשונה שבשנה לכן נקרא חנוכה והבן: